

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/3/2016
Identifikačné číslo spisu:	1213238892
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1213238892.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne U. V., bývajúcej v V., zastúpenej JUDr. Jánom Mišúrom, PhD., advokátom so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 27, proti žalovanému LLZ Servis, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Galvaniho č. 12, IČO: 44 276 745, zastúpenému JUDr. Jurajom Bilickým, advokátom so sídlom v Nitre, Farská č. 9, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19 Cpr 8/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. januára 2015 sp. zn. 14 CoPr 17/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. júna 2014 č.k. 19 Cpr 8/2013-116 a/ zastavil konanie v časti určenia, že pracovný pomer žalobkyne u žalovaného trvá naďalej aj po 5. decembri 2013, b/ zamietol žalobu v časti náhrady mzdy za obdobie od 1. októbra 2013 do 5. decembra 2013, c/ zastavil konanie v časti určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou z 25. septembra 2013 danej jej žalovaným podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (zákon č. 311/2010 Z.z.), d/ žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 481,27 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd zamietnutie žaloby v časti náhrady mzdy odôvodnil poukazom na § 42 ods. 1, veta prvá; § 59 ods. 1 písm. b/; § 61 ods. 1 a § 68 ods. 1 a 2 Zákonníka práce. Rozhodol tak po zistení, že žalobkyňa v období od 1. októbra 2013 do 5. decembra 2013 napriek výzvam žalovaného do práce nenastúpila, nemohla jej byť pridelená žiadna práca, zo strany zamestnávateľa tu nebola žiadna prekážka pre výkon práce, preto súd žalobu v časti náhrady mzdy ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o náhradu mzdy podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. januára 2015 sp. zn. 14 CoPr 17/2014 rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Výrok o náhrade trov konania zmenil z dôvodu, že zistil matematické pochybenia pri výpočte trov. Žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že súd prvej inštancie správne

vyhodnotil skutkový stav, že v žalovanom období žalobkyňa nevykonávala prácu preto, že sa na pracovisko nedostavila, a nie z dôvodov na strane žalovaného ako zamestnávateľa. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 ods. 1 O.s.p.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s tým, že jej bola postupom súdov oboch stupňov odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) najmä preto, že súd prvej inštancie opomenul postup podľa ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho žalobkyňa nemohla zaujať postoj k úvahám súdu, navrhnúť relevantné dôkazy a konať tak, aby boli zachované základné princípy korektného procesu, ako jej to garantuje Občiansky súdny poriadok a Ústava Slovenskej republiky. Ďalej namietala, že rozhodnutia oboch súdov nie sú dostatočne odôvodnené. Z uvedených dôvodov žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a navrhol dovolanie zamietnuť.

5. Dovolanie bolo podané 23. marca 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.

7.1. Dovolaná podaná do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 7.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

10. Dovolanie žalobkyne smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky tých rozsudkov, proti ktorým bolo

dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. Podané dovolanie teda v zmysle tohto ustanovenia nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Dovolanie žalobkyne by vzhľadom na vyššie uvedené bolo prípustné iba vtedy, ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolateľka nenamietala, že v konaní došlo k procesným vadám vymenovaným v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; vady tejto povahy nevyšli v dovolacom konaní najavo.

12. Dovolateľka zastáva názor, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania.

13. Dovolateľka tvrdí, že súd prvej inštancie nedodržiaval procesný postup podľa § 118 ods. 2 O.s.p. a tým jej odňal možnosť konať pred súdom.

13.1. Ustanovenie § 118 ods. 2 O.s.p. ukladá súdu povinnosť oboznámiť účastníkov konania na pojednávaní s predbežným zhrnutím sporných a nesporných skutkových okolností a tiež s predbežným náhľadom súdu na to, ktoré z navrhnutých dôkazov treba vykonať a ktoré vykonané nebudú. Účastníkom konania sa tým má vytvoriť možnosť, aby tomu, s čím ich oboznámil súd, prispôbili ich ďalší procesný postup v konaní. Cieľom uvedeného ustanovenia je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť účastníkov už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho cieľom je zjednodušiť a zrýchliť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Uvedené ustanovenie nezakotvuje povinnosť súdu oboznámiť účastníkov konania s predbežným právnym názorom súdu na vec. Upravuje len postup súdu pri vedení pojednávania a týka sa skutkových okolností, resp. potreby ďalšieho dokazovania a jeho zamerania. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 16/2012 konštatoval, že právny názor a hodnotiace úsudky súdu sú vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu súdu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. Porušenie tohto ustanovenia žiadnym spôsobom nelimituje účastníka pri realizácii jeho procesných práv (napríklad v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy). So zreteľom na to, nerešpektovanie § 118 ods. 2 O.s.p. nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale prípadne tzv. inú (než v § 237 ods. 1 uvedenú) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (viď aj R 2/2016, rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 211/2013).

13.2. Striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 O.s.p. zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. odôvodniť. Existencia tejto vady sama osebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

14. Dovolateľka tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. tiež tým, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený do tej miery, že je nepreskúmateľný. Treba tiež uviesť, že najvyšší súd už v minulosti dospel k záveru, že ak je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznesiteľné sa tým účastníkovi konania uskutočňovanie jemu patriacich oprávnení; účastník vtedy nezostáva „procesne bezbranný“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má naďalej plne zachované právo namietať túto nesprávnosť v oprávnom prostriedku, pokiaľ je prípustný (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015, resp. 1 ECdo 10/2014).

14.2. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ Os..p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

15. Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania nebolo možné považovať nesprávne právne posúdenie veci. K záveru, že nesprávne právne posúdenie nie je vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. najvyšší

súd dospel už dávnejšie vo viacerých rozhodnutiach - viď najmä R 54/2012, ako aj rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

16. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 42/1993, ako aj vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo v danom prípade účinok umožňujúci dovolaciemu súdu, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozsudku. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.